

Z obsahu: Mezinárodní dohoda 2015 | Komise požaduje vysvětlení po rumunské energetické burze OPCOM | Zástupci členských států se dohodli na textech MiFID 2/MiFIR | Návrh revize směrnice o jaderné bezpečnosti



VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

poslední novinky z Evropské agendy před prázdninovou přestávkou přicházejí.

Začátkem června jsme spolu se zástupci evropských energetik na jednání asociace Eurelectric v Bologni řešili, jak plánovat nezbytné investice v nestabilním prostředí. Shodli jsme se, že hlavní výzvou bude jednak nastavení regulačního rámce pro rok 2030 tak, aby stimuloval investice; jednak funkční ETS, který by měl být stěžejním nástrojem přechodu na nízkouhlíkovou energetiku, a který potřebuje okamžitou nápravu; a jednak urychlení integrace trhu s energií včetně vystavení obnovitelných zdrojů působení trhu. Odmítnutí tzv. backloadingu v Evropském parlamentu s sebou přinese rozpad evropského úsilí a přijímání národních politik pro boj proti změnám klimatu. Integrace trhů se zhoršuje – doba shodných cen elektřiny na různých burzách se opět zkracuje a trhy jsou fragmentovanější. Nezbyvá než konstatovat, že jsme v EU v oblasti energetiky opět na křižovatce.

Komise nevyčkala mezinárodního zhodnocení poznatků z fukušimské havárie a navrhla v červnu revizi směrnice o jaderné bezpečnosti. Výsledky tzv. stress testů jaderných elektráren neupozornily na potřebu její revize, navíc analýza zkušeností se současnou směrnicí, přijatou v roce 2009, měla být provedena až v příštím roce. Ačkoli Komise uznala stress testy za ukončené, není požadavek vzájemných přezkumů bezpečnosti každých šest let ničím jiným, než dalšími stress testy. Pro ČEZ tak k častým standardně probíhajícím mezinárodním hodnocením bezpečnosti mohou přibýt další, evropské specificky zaměřené, prověrky ve vazbě na provedené stress testy, což nebude ničím novým.

Přeji Vám krásné léto bez stresu a čtení plné energie.

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Evropská agenda,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu,
+420 211 042 509, zuzana.krejcirikova@cez.cz |

Jiří Horák, +420 211 042 510, jiri.horak03@cez.cz |

Lucie Horová, +420 211 042 704, lucie.horova@cez.cz |

Jan Prášil, +420 211 042 580, jan.prasil@cez.cz |

Veronika Smolková, +420 211 042 492,
veronika.smolkova@cez.cz |

Veronika Vohlídková, tel. +420 211 042 445,
veronika.vohlidkova@cez.cz |

Barbora Vondrušková, +420 211 042 572,
barbora.vondruskova@cez.cz |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.



Mezinárodní dohoda 2015

Závěry zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku

Druhá konference
jaderných regulátorů

MEZINÁRODNÍ DOHODA 2015

V minulém čísle jsme vás obecně informovali o sílící snaze navrhnout a v roce 2015 přijmout globální dohodu o snižování emisí skleníkových plynů po roce 2020. Tentokrát stručně charakterizujeme základní stavební prvky případné dohody.

Za klíčové lze považovat následující atributy. Předně, dle vyjádření prezidenta Světové banky Jim Yong Kima je již dostatečně prokázána vazba mezi činností člověka a změnou klimatu (na tom se shoduje 98% vědců). Světová banka též uvádí, že dosavadní nárůst globální průměrné teploty v porovnání s předindustriální érou činí 0,8 °C. Červnové závěry Rady pro životní prostředí (ENVI) dokonce uvádějí, že průměrná teplota v Evropě za poslední dekádu (2002–2011) byla o 1,3 °C nad předindustriálním průměrem.

A konečně, dle Evropské komise z revize všech dosavadních realizovaných opatření včetně příslibů od uzavření Rámcové úmluvy po současnost vyplynulo, že se jedná o pouhou třetinu opatření potřebných k udržení nárůstu průměrné globální teploty pod hranicí 2 °C do konce tohoto století. Potřeba jednat je tedy evidentní.

Nicméně dle názoru Komise by mělo být do značné míry upuštěno od některých tradičních premis. Na rozdíl od kjótského rámce je potřeba přimět k povinné redukci CO₂ všechny významné emitenty včetně rozvíjejících se trhů bez ohledu na to, zda spadají pod rozvojové regiony. Opustit tak paradigma konce minulého století o dělení světa na rozvinutý Sever a rozvíjející se Jih (v mezinárodním procesu pod Rámcovou úmluvou se jedná o tzv. graduaci). Stejně tak by měla být opuštěna taktika „vyčkávání, co udělají ostatní“, tak typická pro proces před Kodaní.

Pokud jde o pokrytí emitujících sektorů, to by mělo být rozšířeno na všechny sektory bez výjimky. Základní motivací pro země dosud stojící stranou by mělo být nejen dosavadní financování ze strany rozvinutých zemí, příslibené v Kodani, ale i zavedení a zvýšení příspěvků na plnění cílů v rámci trvale udržitelného rozvoje plynoucí jak ze závěrů konference Rio+20 tak z revize rozvojových cílů tisíciletí pro rok 2015.

V neposlední řadě by měla dohoda nově mnohem silněji řešit problematiku „úniku uhlíku“ ve vztahu k neustále rostoucímu globálnímu obchodu. Naopak z tradičních prvků by měly v nové dohodě přetrvat stávající ultimativní cíl 2 °C, efektivita s mitigace

založená, pokud možno, na tržním přístupu, spravedlivá distribuce závazku dle schopností a rozvinutosti ekonomik a samozřejmě právo rozvíjejících se zemí na hospodářský růst.

Zkombinovat vše do jedné univerzální a závazné dohody bude tedy vyžadovat podstatnou změnu přístupu k mezinárodnímu vyjednávání od všech stran.

Více informací na: [↗](#)

ZÁVĚRY ZASEDÁNÍ RADY PRO
DOPRAVU, TELEKOMUNIKACE
A ENERGETIKU

Začátkem června se v Lucemburku konalo další zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku. Velká část diskuzí byla věnována dopravnímu a energetickému sektoru.

Delegace přijaly závěry ve věci dokumentu „Fungování společného energetického trhu“, které stanovují detailní podmínky pro další postup tak, aby mohly být splněny lhůty pro přechod k budoucímu energetickému trhu. Implementace těchto závěrů bude revidována na konci roku 2014. Komisař pro energetiku Oettinger ve svém projevu zdůraznil

Mezinárodní dohoda 2015

Závěry zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku

Druhá konference jaderných regulátorů

význam dokončení vnitřního energetického trhu. Ministři taktéž diskutovali o nedávno publikovaném Sdělení Komise o technologiích a inovacích. Ministři byli vyzváni k zodpovězení dvou otázek, kde jedna se týkala podpory návrhů Komise v daném sdělení a druhá zjišťovala podporu ministrů pro rozvoj integrované cestovní mapy a akčního plánu tak, jak jsou popsány ve sdělení. Na závěr energetické agendy představilo litevské předsednictví své priority pro nadcházející půlrok. Věnovat se bude zejména dokončení vnitřního energetického trhu do roku 2014 a taktéž posílení externí dimenze evropské energetické politiky.

Více informací o závěrech Rady naleznete na: [↗](#)

DRUHÁ KONFERENCE JADERNÝCH REGULÁTORŮ

Ve dnech 11. a 12. června se v Bruselu uskutečnila konference ENSREG o dalším postupu v oblasti jaderné bezpečnosti.

350 zástupců regulátorů, neziskových organizací, provozovatelů a členských států se sešlo, aby si vyměnili názory na poznatky z fukušimské havárie, průběh plnění akčních

plánů pro implementaci opatření ze zátěžových testů a revizi směrnice o jaderné bezpečnosti.

Kromě komisaře Oettingera za Komisi vystoupil i generální ředitel Lowe a jeho zástupce Faross. Představili legislativní rámec EURATOM a nutnost zakotvení nových investic v rámci roku 2030, design trhu a revizi pravidel pro státní pomoc. Komisař uvedl, že jaderná energie je kontroverzní téma, které se na evropské úrovni řeší neutrálně, objektivně a pragmaticky. Jádrem, stejně tak jako všechny ostatní zdroje, musí odpovídat potřebám a principům vnitřního trhu s energií, který je považován za zásadní pro budoucí fungování energetiky v EU.

„Stále pracujeme přeshraničně na národní úrovni. Stále máme národní podpůrná schémata, která mohou měnit směr. Stále máme národní procedury k potvrzení designu jaderné elektrárny. A máme plány členských států, jak zaručit bezpečnost dodávek elektřiny. Toto všechno je velmi nákladné a zastaralé,“ uvedl Oettinger. Apeloval na přeshraniční součinnost při plánování potřebných kapacit, spolupráci mezi sousedními státy a vytváření synergií.

Účastníci se zaměřili na oblast nezávislosti, kde regulátoři mají prezentovat veřejnos-

ti, jak jsou implementovány bezpečnostní referenční úrovně WENRA. V oblasti zvýšení transparentnosti má být zlepšen přístup veřejnosti k informacím, regulátoři mohou více přispět k tomuto zlepšení osvětou a informovaností o výsledcích hodnocení bezpečnosti. Dále byla diskutována vzájemná hodnocení (peer reviews), která zajistí přidanou hodnotu při zvyšování bezpečnosti výměnou poznatků v MAAE a WANO. V oblasti spolupráce je zapotřebí její zefektivnění mezi regulátory a zlepšení úrovně harmonizace, např. nový projekt havarijní připravenosti a odezvy. ENSREG se bude dále zabývat revizí směrnice o jaderné bezpečnosti, havarijní připravenosti a odezvou a odpovědností za jaderné škody.

Ředitel pro jadernou bezpečnost při německém Ministerstvu pro životní prostředí Hennenhöfer upozornil, že regulátoři nejsou na ambiciózní úkoly na evropské úrovni personálně připraveni, protože disponují omezeným počtem expertů a mezinárodních úkolů neustále přibývá. Přesto se účastníci shodli, že právě ENREG je ta správná platforma pro jadernou bezpečnost v EU. Konference by se měla pravidelně opakovat, aby regulátoři mohli svou práci konfrontovat s odbornou veřejností.

Prezentace k dispozici na: [↗](#)

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Komise požaduje
vysvětlení po rumunské
energetické
burze OPCOM

IEA oceňuje zastoupení
jaderné energetiky
ve finské energetické
konceptci

Výroční konference
Eurelectric

Nová dánská daň z emisí
oxidů dusíku znervózňuje
politiky

KOMISE POŽADUJE VYSVĚTLENÍ PO RUMUNSKÉ ENERGETICKÉ BURZE OPCOM

Evropská komise sdělila své výhrady rumunské energetické burze OPCOM a její dceřiné společnosti CNTEE Transelectrica ohledně obchodních praktik, které se týkají účastníků spotového obchodování na dané burze.

OPCOM po zahraničních účastnících trhu vyžaduje rumunskou daňovou registraci a tím dle Komise tyto společnosti diskriminuje, což je v rozporu se soutěžním právem EU. Vytykáci dopis sděluje předběžný názor Komise, že tento požadavek znevýhodňuje zahraniční obchodníky a omezuje konkurenci na rumunském trhu s elektřinou a tím porušuje článek 102 Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 54 Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Důsledkem uvedených praktik je snížení efektivity trhu s elektřinou. Je nutné si uvědomit, že energetické burzy mají důležitou úlohu z hlediska transparentnosti, kdy účastníkům trhu poskytují informace o ceně daných produktů. Toto je zcela důležité pro dosažení transparentních a spolehlivých cen elektřiny na velkoobchodním i maloobchodním

trhu. Vytykáci dopis je formálním krokem ze strany Evropské komise, kdy Komise písemně sdělí zúčastněné straně své výhrady. Reakcí je písemné vysvětlení, přičemž je možné požádat Komisi i o slyšení k prezentaci názorů na vytykané nedostatky. V případě, že Komise dospěje k názoru, že došlo k porušení evropských právních předpisů, může zakázat dané jednání a stanovit pokutu ve výši až 10% ročního obrátu společnosti.

Více informací na: [21](#)

IEA OCEŇUJE ZASTOUPENÍ JADERNÉ ENERGETIKY VE FINSKÉ ENERGETICKÉ KONCEPCI

Podle Mezinárodní energetické agentury (IEA) představuje finská energetická koncepce, která počítá s rozšířeným využívání jaderné energetiky, cestu k udržitelné energetické bezpečnosti v delším časovém horizontu.

Finsku se daří budovat národní diverzifikovaný mix pro výrobu elektřiny, kdy je produkce rovnoměrně rozložena mezi obnovitelné zdroje, jadernou energii a fosilní paliva. Díky energeticky náročným odvětvím a chladnému podnebí je finská spotřeba energií v přepočtu na obyvatele nejvyšší v rámci členských států IEA. Finsko



však již nyní disponuje energetickým mixem s jedním z nejnižších podílů fosilních paliv v Evropě a je na dobré cestě ke splnění ambiciózního celoevropského cíle pro snížení emisí skleníkových plynů o 20% do roku 2020. V dlouhodobějším horizontu finská vláda upřednostňuje dva čisté zdroje energie, a to obnovitelné zdroje energie a jadernou energii. Země si klade za cíl zvýšit podíl koncové spotřeby energie z obnovitelných zdrojů na 38% do roku 2020. Ústřední roli při plnění tohoto cíle sehraje zejména využití biomasy. Finsko má v současné době v provozu čtyři jaderné reaktory a pátý staví v lokalitě Olkiluoto. Finský parlament také potvrdil záměr vybudování dvou dalších jaderných bloků. Po připojení nových bloků do sítě stoupne podíl elektřiny vyrobené z jádra z 28% v roce 2010 na 30% v roce 2020 a možná až 60% v roce 2025.

Komise požaduje
vysvětlení po rumunské
energetické
burze OPCOM

IEA oceňuje zastoupení
jaderné energetiky
ve finské energetické
konceptu

Výroční konference
Eurelectric

Nová dánská daň z emisí
oxidů dusíku znervózňuje
politiky

IEA však nabádá Finsko, aby ve svých plánech pro plnění energetických cílů zohlednilo prodlení ve výstavbě jaderné elektrárny Olkiluoto 3, která by měla být spuštěna s dvouletým zpožděním kolem roku 2015.

Více informací na: [☞](#)

VÝROČNÍ KONFERENCE EURELECTRIC

Počátkem června se konala v italské Bologni výroční konference energetické asociace Eurelectric za účasti celé řady zástupců energetických společností nejen z Evropy.

Ti v jednotlivých panelech během dvou dnů vyslali jasný vzkaz především Evropské komisi: „Je třeba důsledně navrátit funkčnost evropskému trhu s emisními povolenkami, který by měl jednoznačně hrát roli hlavního hybatele evropského úsilí o snižování emisí CO₂ nejenom do roku 2020, ale především po něm“. A právě strukturální reforma ETS dokáže zajistit stabilní investiční prostředí pro integraci trhu a plánovaný přechod k nízkouhlíkové ekonomice. Sama Komise totiž odhaduje, že do roku 2020 bude objem investic dosahovat 1 bil. eur a do roku 2030 3 bil. eur. Generální ředitelé evropských energetik proto vyslovili přesvědčení, že příští hlasování

pléna Evropského parlamentu o částečném „back-loadingu“ emisních povolenek bude pozitivní a EP tím vyjádří vůli k daleko podstatnějšímu kroku – strukturální reformě ETS. Toto hlasování je možné dle ředitele společnosti E.ON (a současně nového ředitele Eurelectric) J. Teyssena chápat jako politický test – odmítnutí tohoto „krůčku“ by zároveň znamenalo nedostatečnou politickou vůli pro reformu, a s vysokou pravděpodobností by vedlo k fragmentaci evropského úsilí, tj. k přijímání národních politik pro boj proti změnám klimatu.

Více informací z konference je k dispozici na: [☞](#)

NOVÁ DÁNSKÁ DAŇ Z EMISÍ OXIDŮ DUSÍKU ZNERVÓŽŇUJE POLITIKY

Dánská daň z emisí oxidu dusíku, která byla prosazena v době finanční krize, může být v případě prokázání negativního dopadu na pracovní místa a konkurenceschopnost země zrušena.

Středo-levicová dánská vláda, rozhodla na konci roku 2011 o zvýšení daně za kilogram emisí oxidů dusíku NO_x z 5 na 25 dánských korun (z 0,7 eur na 3,4 eur). Daň byla zavedena k 1. červenci 2012. Zvýšení daně bylo přijato

po dlouhých debatách v dánském parlamentu, i přes varování opozičních stran, že toto rozhodnutí negativně ovlivní nejen společnosti emitující NO_x, ale všechny podniky, což zhorší konkurenceschopnost dánského průmyslu a tím dojde i ke zvýšení nezaměstnanosti. Opoziční strany upozorňují, že i přes pětinasobné zvýšení daně nedojde ke snížení množství NO_x, jelikož 90% dánského znečištění oxidy dusíku pochází z jiných zemí.

Nová daň z emisí oxidů dusíku měla být zavedena již od 1. ledna 2012, vláda však rozhodla o jejím odložení, aby průmyslové podniky měly dostatek času investovat do čistších technologií. Podle vládní koalice by daň jednak snížila znečištění, ale zároveň by pomohla i financovat některé další vládní iniciativy na podporu dánského hospodářství v době krize. Daň zasahuje zejména elektrárny a energeticky náročná odvětví. Jako důsledek například cementárna Aalborg Portland zvažuje přesunout své sídlo do zahraničí. Letos v lednu dánská vláda zahájila jednání o novém plánu zaměstnanosti. V této souvislosti se ministryně pro životní prostředí Ida Auken nechala slyšet, že by byla ochotná znovu posoudit daň z emisí NO_x a revidovat ji v případě, že se prokáží negativní dopady na ekonomiku.

Více informací na: [☞](#)

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Zástupci členských států se dohodli na textech MiFID 2/MiFIR

Komise hodlá podporovat rozvoj tzv. „intelligentních měst“

Životní prostředí: Vaše názory mohou pomoci Evropě, aby lépe recyklovala

Břidlicový plyn optikou Evropské komise

Revize pravidel pro poskytování veřejné podpory – GBER

Greenweek 2013

ZÁSTUPCI ČLENSKÝCH STÁTŮ SE DOHODLI NA TEXTECH MIFID 2/MIFIR

Po několika měsících intenzivních a občas i bouřlivých diskuzí se členské státy v půlce června domluvily na kompromisních textech obou dokumentů.

Irské předsednictví tím splnilo svůj cíl dokončit tuto rozpracovanou agendu, nicméně zahájení trialogového vyjednávání mezi zástupci Komise, Evropského parlamentu a Rady začne až pod litevským předsednictvím. O době trvání trialogu nám nezbyvá než spekulovat. I když se ozývají hlasy, které upozorňují na kvalitu a rychlost vyjednávání, je nutné si uvědomit, že uzavřením MiFIDu energetické společnosti získají představu, jaký dopad na ně revidovaná směrnice společně s novým nařízením bude mít i s ohledem na provázanost s další, ať už uzavřenou (EMIR, REMIT) nebo rozpracovanou legislativou (MAD/MAR, CRD IV).

KOMISE HODLÁ PODPOROVAT ROZVOJ TZV. „INTELIGENTNÍCH MĚST“

Pod vedením Evropské komise zahájila činnost pracovní skupina starostů a zástupců průmyslu na projektu za „intelligentnější“ evropská města.

Na přelomu května a června se uskutečnilo pod patronací evropského komisaře pro energetiku Günthera Oettingera první zasedání na vysoké úrovni v rámci Evropského inovačního partnerství (EIP) na téma „Intelligentní města a obce“. Evropská města a obce čelí ve své



snaze o zlepšení udržitelnosti a kvality života stále významným výzvám. EIP plánuje podpořit širokou škálu využití inovativních technologií zejména v oblastech, jako jsou řízení mobility, výroba energie, distribuce a spotřeba, nebo informační a komunikační technologie. Podle údajů Komise stojí například přetížení silničního provozu za každoroční ztrátou asi 1% HDP na úrovni EU. Plynulejšímu provozu dopravy ve městech by mělo do budoucna pomoci právě vyšší nasazení informačních a komunikačních technologií. Dalším sledovaným sektorem je obor stavebnictví, který má nejvyšší spotřebu energie v EU (cca 40%) a je největším přispěvatelem k emisím skleníkových plynů. Lepší řízení s využitím informačních a komunikačních technologií by mohlo přinést 15% úsporu ve spotřebě energie a 15% snížení špičkových odběrů, což

Zástupci členských států se dohodli na textech MiFID 2/MiFIR

Komise hodlá podporovat rozvoj tzv. „inteligentních měst“

Životní prostředí: Vaše názory mohou pomoci Evropě, aby lépe recyklovala

Břidlicový plyn optikou Evropské komise

Revize pravidel pro poskytování veřejné podpory – GBER

Greenweek 2013

by mělo za následek až 20% snížení emisí CO₂. EIP se s podporou Komise rovněž zaměřuje na zlepšení spolupráce mezi místními rozhodovacími orgány, průmyslovými podniky a zástupci občanských společností a podporuje jejich partnerství. Letos na podzim skupina EIP zveřejní strategický plán, který bude obsahovat konkrétní operační cíle a navrhne Komisi inovační agendu.

Více informací na: [↗](#)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ: VAŠE NÁZORY MOHOU POMOCI EVROPĚ, ABY LÉPE RECYKLOVALA

Evropskou komisi zajímá názor občanů na přehodnocení unijních cílů, které stanovila v právních předpisech pro recyklaci. Výsledky konzultace pomohou při tvorbě nových právních předpisů, jejichž cílem je předcházet vzniku odpadu a podporovat jeho opětovné využití a recyklaci.

Konzultace tvoří součást širší revize politik nakládání s odpady, která se uskuteční v roce 2014. Své názory mohou do poloviny září 2013 vyjádřit občané, podniky, nevládní organizace, veřejnoprávní orgány a další zúčastněné strany. Stávající právní předpisy EU v oblasti nakládání s odpady stanoví jasné cíle pro jejich opětovné využití a recyklaci a omezení objemu odpadu ukládaného na skládky. Do roku 2020 by se tak například 50 % komunálního odpadu a 70 % stavebních a demoličních odpadů mělo recyklovat nebo opětovně využít. Díky těmto cílům se již situace výrazně zlepšila – několik členských států dokázalo, jak rychle a levně lze provést změny a jak lze při tom také vytvořit mnoho pracovních míst. Kromě environmentálních důvodů se však nyní

objevila i další skutečnost, kvůli níž je nutné zlepšit nakládání s odpady, a to rostoucí ceny surovin. Komise proto zkoumá, zda a jak by měly být v této oblasti upraveny cíle EU.

V rámci konzultace tedy budou shromážděny názory na zpřísnění stávajících cílů nebo zavedení nových. Mezi možnými variantami je stanovení cílů týkajících se předcházení vzniku odpadů a diferencovaných cílů pro různé druhy toku odpadů, materiálů a produktů. Do dotazníku jsou rovněž zahrnuty otázky týkající se plnění současných cílů, zkvalitnění statistik ohledně odpadů a monitorování účinnosti opatření prováděných v členských státech.

Více informací na: [↗](#)



Zástupci členských států se dohodli na textech MiFID 2/MiFIR

Komise hodlá podporovat rozvoj tzv. „inteligentních měst“

Životní prostředí: Vaše názory mohou pomoci Evropě, aby lépe recyklovala

Břidlicový plyn optikou Evropské komise

Revize pravidel pro poskytování veřejné podpory – GBER

Greenweek 2013

BŘIDLICOVÝ PLYN OPTIKOU EVROPSKÉ KOMISE

Je dobře známou skutečností, že širší využívání břidlicového plynu vedlo ve Spojených státech k dramatickému snížení cen energií. Podle Evropské komise je však tento scénář pro EU vzhledem k odlišným podmínkám nepravděpodobný.

Ve výsledcích veřejné konzultace vypsáné Generálním ředitelstvím pro životní prostředí sice nadpoloviční většina respondentů podporovala rozvoj aktivit souvisejících s těžbou této suroviny, na druhou stranu je však nutné podotknout, že většina těchto reakcí přišla z Polska, které doufá v rozvoj nekonvenčních uhlovodíkových paliv s cílem snížit svoji závislost na dovozu zemního plynu z Ruska. Kdyby se však odpovědi přepočítaly na reakce jednotlivých států, byla by ve výsledku reakce přibližně 60 % zastoupených zemí negativní. Společným jmenovatelem záporných reakcí byla zejména nízká společenská akceptovatelnost těžby nekonvenčních paliv, nízká veřejná informovanost, nedostatečný právní rámec, a především pak negativní vliv na životní prostředí. Zároveň se dle expertů ukazuje, že případná těžba břidlicového plynu na území EU by vedla k nižšímu poklesu cen energií, než se původně předpokládalo. Dle studie Mezinárodní energetické agentury by náklady na těžbu byly dvojnásobné ve srovnání s náklady v USA – především díky geologickým i geografickým odlišnostem. Zároveň se ukazuje, že dřívější optimistické odhady velikosti břidlicových rezervoárů byly nadsazené, EU nemá dostatek zásob pro zajištění plynové soběstačnosti. I proto Komise vidí hlavní potenciál tohoto zdroje energie ani ne tak v poklesu cen energií jako spíše v diverzifikaci energetického mixu EU, ve vyšší energetické bezpečnosti a zároveň by EU mohla získat lepší pozici pro vyjednávání s hlavními dodavateli zemního plynu.

Více informací na: [↗](#)

REVIZE PRAVIDEL PRO POSKYTOVÁNÍ VEŘEJNÉ PODPORY – GBER

Dne 8. května zahájila Evropská Komise veřejnou konzultaci nad textem draftu revidovaného „Obecného nařízení o blokových výjimkách“. Oproti stávající právní úpravě (GBER 800/2008) doznal návrh určitých změn.

Komise deklaruje, že nové znění předpisu přispěje ke zjednodušení aplikace a vyšší transparentnosti veřejných podpor v oblastech, které GBER pokrývá. Komise rovněž vyslyšela některé z nejčastějších připomínek členských států a tyto jsou v navrhovaném znění reflektovány. Jedná se zejména o zjednodušení stanovení způsobilých výdajů na některá opatření a zvláštní příloha obsahující definice a pojmy. Jednou ze zásadních podmínek podpor, které Komise otevřela k diskusi, jsou možné nové míry podpory pro jednotlivá opatření a využití regionálních bonusů k jejich navýšení. Přes tyto pozitivní aspekty však některé z nově zavedených postupů nepůsobí dojmem, že se jedná o zjednodušení pravidel a mohly by vést k nadměrné administrativní zátěži jak žadatelů, tak poskytovatelů podpory (například způsob prokazování motivačního účinku některé další nově zavedené administrativní požadavky). Kategorie podpor nově zahrnuté v GBER se týkají zejména oblasti environmentální, oblasti výzkumu a vývoje a i podpory malých a středních podniků. Z oblasti energetiky stojí za zmínku zejména nové zavedení podpor pro vysoce účinné dálkové vytápění nebo podpory OZE na základě transparentní aukce. Veřejná konzultace je otevřena do 28. 6. 2013 a je přístupná jak členským státům, tak podnikatelským subjektům a profesním sdružením.

Více informací na: [↗](#)

Zástupci členských států se dohodli na textech MiFID 2/MiFIR

Komise hodlá podporovat rozvoj tzv. „inteligentních měst“

Životní prostředí: Vaše názory mohou pomoci Evropě, aby lépe recyklovala

Břidlicový plyn optikou Evropské komise

Revize pravidel pro poskytování veřejné podpory – GBER

Greenweek 2013



GREENWEEK 2013

Na přelomu května a červa se v Bruselu již tradičně konala jedna z nejvýznamnějších konferencí pořádaných Evropskou komisí, tzv. Greenweek.

Jejím specifikem je relativně vysoká prestiž, která se odráží v počtu účastníků i četnosti vystoupení komisařů a zástupců Komise v jednotlivých panelech. Současně jde o veřejně přístupnou akci a tomu odpovídá i otevřenost diskuze a názorů. A proto nepřekvapí jak vysoká návštěvnost, tak popularita celé akce.

Letošní „Zelený týden“ byl, vzhledem k finišující revizi Evropského rámce ochrany ovzduší, celkem pochopitelně věnován právě tomuto tématu. Během čtyř dnů tak bylo možno navštívit cca 40 odborných panelových diskuzí a přibližně stejný byl i počet reprezentačních stánků. U nich se mohli návštěvníci konference seznámit s inovativními a již na trh uvedenými řešeními pro tzv. zelený růst.

I když ovzduší bylo středobodem diskuzí, leitmotivem se stala problematika zdrojové efektivity. Tu vnímá mnoho odborníků jako ideální řešení pro zelený růst a tím podmíněný trvale udržitelný rozvoj. Právě zdrojové efektivitě byl věnován Greenweek již před dvěma roky, nicméně jak bylo letos konstatováno, dosažený pokrok je minimální. A to navzdory institucionalizaci, kdy již od roku 2007 funguje Mezinárodní panel pro zdrojovou efektivitu, tak i množícím se vědeckým poznatkům a studií o její potřebnosti.

Doufejme, že její realizaci nakonec nebudou provázet podobné peri-petie, jako ty, které vidíme v již delší dobu institucionalizované politice ochrany klimatu.

Více informací naleznete na: [↗](#)

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

Návrh revize směrnice
o jaderné bezpečnosti

NÁVRH REVIZE SMĚRNICE O JADERNÉ BEZPEČNOSTI

Dne 13. června vydala Evropská komise návrh směrnice (COM(2013) 343) revidující první směrnici o jaderné bezpečnosti z roku 2009. Reaguje tím na fukušimskou havárii a na březnové usnesení Evropského parlamentu o vyhodnocení rizika a bezpečnosti („zátěžových testech“) jaderných elektráren v Evropské unii a činnostech souvisejících.

Revize se otevírá v době, kdy ještě nejsou odborně zhodnoceny poznatky z fukušimské havárie na mezinárodní úrovni (pod Mezinárodní agenturou pro atomovou energii a Úmluvou o jaderné bezpečnosti), nejsou známé zkušenosti s implementací současné směrnice 2009/71/Euratom (termín pro transpozici srpen 2011) a nebyla provedena analýza stávajícího stavu (měla být v roce 2014). Provedené zátěžové testy žádnou potřebu revize směrnice neprokázaly.

Komise si přeje, aby Evropská unie byla lídrem v oblasti jaderné bezpečnosti, a považuje za nutné do konce svého funkčního období učinit pokrok v oblasti jaderné bezpečnosti, kterou komisař Oettinger prohlašuje za své hlavní politické téma. Uznává provoz jaderných

elektráren za věc rozhodnutí členských států a jejich parlamentů, současně ale považuje za nezbytné evropeizovat rámec pro jadernou bezpečnost, vzhledem k jejímu přeshraničnímu přesahu. Mezinárodní bezpečnostní normy a úmluvy upravující jadernou bezpečnost považuje za nedostačující, protože nejsou právně vymahatelné. Při tiskové konferenci komisař vyjádřil své přání ve smyslu ještě hlubších změn, které by ale nyní nenašly většinovou podporu, předložený návrh je tak podle jeho slov již realistický kompromis. Evropský parlament požadoval novelu, která povede k významným zlepšením a zohlední probíhající mezinárodní činnost. Komise proto navrhuje posílit existující principy a nastavit nové obecné cíle a požadavky pro jadernou bezpečnost, které by se týkaly specifických technických prvků v celém životním cyklu jaderných elektráren. Nově by směrnice měla obsahovat konkrétní specifické závazky, jedním z nich je např. periodický peer review (vzájemný přezkum) každých šest let pro jednu nebo více oblastí po domluvě s Komisí. Vlastní zhodnocení pak má probíhat jednou za deset let. Zavádí se metodologie pro umístění, design, konstrukci, uvádění do provozu, provoz a odstavování jaderných zařízení. Mnoho článků návrhu s sebou přináší střet Komise s kompetencemi národních regulátorů,



na kterých odpovědnost za jadernou bezpečnost spočívá. Komise požaduje také vytvoření vodítek pro zlepšení jaderné bezpečnosti na základě výsledků peer review, které by připravily členské státy s národními regulátory a Komisí. K návrhu se vyjádří Evropský hospodářský a sociální výbor a Evropský parlament. Jelikož se jedná o návrh pod smlouvou Euratom, bude po vyjednání kompromisního znění na pracovní skupině Rady přijímat Rada EU kvalifikovanou většinou. Komise předpokládá, že se tak stane v první polovině příštího roku. Členské státy pak budou mít 18 měsíců na to, aby přijatá pravidla promítly do vnitrostátních právních předpisů.

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM V PRAZE

Na plenárním zasedání 8. Evropského jaderného fóra (ENEF), které se uskutečnilo ve dnech 30. a 31. května v Praze, se vedla diskuse o energetickém rámci pro rok 2030, o nových investicích a jaderné bezpečnosti.

Na úvod vystoupil premiér Nečas s projevem k aktuální situaci energetické politiky v EU. Konstatoval, že EU má nastavená protichůdná opatření a pro podporu investic a že pro její rozvoj je třeba využít všech možností a zaručit tak bezpečnost dodávek při současném přechodu na nízkouhlíkové zdroje. Evropa podle jeho názoru kvůli své energetické koncepci přestává být konkurenceschopná. Slovenský premiér Fico uvedl, že po odstavení jaderné elektrárny Bohunice kvůli EU ztratilo Slovensko soběstačnost. Za stěžejní považuje evropskou debatu o tom, jak výroba jaderné energie může přispět k dosažení strategických cílů Evropské unie, za které považuje snížení cen elektřiny pro podnikatelský sektor a zvýšení konkurenceschopnosti. Komisař Oettinger je názoru, že je kladen malý důraz na přepravu elektřiny a její skladování, což je třeba urychleně změnit. Investice musejí být primárně privátní. Je třeba uvažovat v celoevropském kontextu a více se zabývat sociální dimenzí a pracovními místy při rozvoji energetiky. Pro průmysl i občany musí EU zaručit dostupné ceny energie. EU potřebuje strategii pro plyn, cena se musí odpoutat od ceny ropy. Je třeba se ptát, zda jsou cíle 2030 realistické. Uznal, že jaderná energie patří do evropského energetického mixu. Předpokladem jejího využívání je ale respekt před sousedy a akceptace obyvatel. Koncem roku se Komise vyjádří, jaký má pohled na rizika jaderné odpovědnosti. Současné období považuje za velkou výzvu vzhledem k tomu, že energetická politika vytyčená nyní během 2–3 let určí energetickou budoucnost na příštích 20 let. Na významnou roli jádra při dosažení cílů pro klima-

tickou změnu a zajištění konkurenceschopnosti upozornila poslankyně Evropského parlamentu Herczogová. Zástupce Evropského hospodářského a sociálního výboru Buffetaut zastává názor, že se obnovitelné a jaderné zdroje nikterak nevylučují. Ředitel oddělení jaderného vývoje NEA Cameron uvedl, že v EU budou nezbytné kapacitní mechanismy. Ředitelka oddělení pro energetiku Evropské investiční banky Cheryl Fisherová za největší problém při nové výstavbě považuje překročení nákladů, nedostatek financí pro nové investice je možné řešit, komplikace přinášejí špatně strukturované projekty. Stěžejním bodem programu byl panel k jaderné bezpečnosti, kde předsedkyně SÚJB Dana Drábová popsala spolupráci Komise a Supiny evropských jaderných regulátorů (ENSREG) při přípravě revize směrnice o jaderné bezpečnosti, jejíž předběžné znění nazírá kriticky. Zástupce francouzského ministerstva životního prostředí Pierre-Marie Abadie rovněž vyjádřil nevoli vůči jednotnému technickému řešení. Ministr průmyslu a obchodu Kuba označil jadernou energetiku pro ČR za jedinou možnost k přechodu na nízkoe emisní ekonomiku a k zajištění dlouhodobě stabilních dodávek elektřiny pro český průmysl a domácnosti za přijatelnou cenu. Bez dalšího rozvoje jaderné energetiky podle něj těchto cílů nelze prakticky dosáhnout. Komise, která hodlá podobu ENEF změnit, plánuje uspořádat v prosinci 2013 jednání k jeho novému směřování. Příští plenární zasedání by se mělo uskutečnit v květnu 2014 v Bratislavě.

Prezentace a seznam účastníků: 

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky



2. ČERVENCE končí období pro zasílání připomínek k Zelené knize „Rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030“, o které jsme podrobněji informovali v dubnovém vydání našeho bulletinu. Viz: [📄](#)

3.–5. ČERVENCE se v Pekingu uskuteční mezinárodní energetický veletrh Clean Energy Expo China. Akce je zaměřena zejména na oblast čínského energetického sektoru, ale svůj vlastní pavilon zde představí rovněž Německo, USA nebo Evropská unie. Více na: [📄](#)

4.–7. ČERVENCE se v britském Brightonu uskuteční konference s názvem ECSEE 2013 (The European Conference on Sustainability Energy and the Environment). Hlavní témata této akce jsou trvalá udržitelnost, energetika a životní prostředí. Více na: [📄](#)

9.–10. ČERVENCE proběhne na výstavišti v Düsseldorfu veletrh a konference s názvem ITPS 2013 (International Therm Process Summit). Program konference a seznam vystavujících subjektů kombinuje sektory těžkého průmyslu a energetiky. Podrobnosti: [📄](#)

14.–18. ČERVENCE se v australském Perthu koná Světový kongres o obnovitelné energii (World Renewable Energy Congress). Na půdě Murdochovy univerzity vystoupí řada energetických expertů z celého světa. Na programu bude např. otázka inteligentních sítí, biopaliv, fotovoltaiky nebo energetické účinnosti.

Podrobnosti na: [📄](#)

20.–21. ČERVENCE hostí čínské Čcheng-tu druhý ročník mezinárodní konference o inteligentních sítích s názvem ICSGS 2013. Odborně zaměřenou akci pořádá čínská pobočka mezinárodní asociace pro IT (IACSIT) jako přidruženou akci konference ICMET 2013 zaměřenou na výpočetní techniku.

Více zde: [📄](#)

22.–28. ČERVENCE proběhne v jihošvédském městě Lund sedmidenní odborná konference s názvem Catalysis for Renewable Sources (Katalýza obnovitelných zdrojů energie). Účastníky druhého ročníku této akce čeká kromě diskuzí rovněž návštěva několika energetických zařízení a workshopů pod vedením odborníků z nejrůznějších zemí. Podrobnosti na: [📄](#)

EVROPSKÉ INOVAČNÍ PARTNERSTVÍ – INTELIGENTNÍ MĚSTA A OBCE

Dne 14. května proběhla pod vedením Evropské komise, konkrétně místopředsedů Siima Kallase, Neelie Kroesové a komisaře pro energetiku Günthera Oettingera, první schůze Evropského inovačního partnerství pro inteligentní města a obce (European Innovation Partnership for Smart Cities and Communities – SCC-EIP). Tato platforma, sdružující zástupce průmyslu a evropských měst a obcí, v níž hraje nemalou úlohu rovněž energetika, je námětem našeho dnešního vydání FAQ.

Co je SCC-EIP, na co se zaměřuje a jaká je její historie?

SCC-EIP je inovační platformou sdružující zástupce evropského průmyslu, sektoru informačních technologií (ICT) a evropských měst a obcí pod přímým dohledem Evropské komise v rámci tzv. Evropského inovačního partnerství, financovanou ze Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (zkráceně „FP7“). Za oficiální datum vzniku je považován 12. červenec 2012, kdy Evropská komise publikovala příslušné Sdělení. Předchůdcem SCC-EIP byla tzv. Smart Cities and Communities Industrial Initiative, která vznikla v roce 2011 a pokrývala oblast městské energetiky a dopravy. Hlavní náplní práce Smart Cities and Communities je přinášet inovace pro dotyčné sektory, týkající se městských oblastí, koordinovat práci existujících městských inici-

ativ či spolufinancovat demonstrační projekty, odpovídající jejímu zaměření a tím napomáhat základním cílům Evropské unie jako jsou hospodářské oživení, zvýšení evropské konkurenceschopnosti a zároveň splnění klimatických cílů pro rok 2020. Mezi konkrétní oblasti, na něž by měly být inovace zaměřeny, patří redukce vysoké energetické spotřeby ve městech, snižování emisí včetně emisí skleníkových plynů a na to navázané zlepšení ovzduší nebo problematika dopravního přetížení evropských měst. Pozornost, kterou Evropská unie urbánním oblastem i prostřednictvím této iniciativy věnuje, je dána tím, že právě městské oblasti generují okolo 80 % HDP EU, žije v nich 68 % populace Unie, a zároveň je zde ročně spotřebováno 70 % vyrobené energie. Rozpočet SCC-EIP byl pro tento rok zvýšen na 365 milionů EUR.

Jaká je struktura platformy a kdo se na ní podílí?

SCC-EIP se skládá se ze dvou hlavních řídicích orgánů. Prvním je tzv. „High Level Group“ již tvoří vysocí zástupci průmyslu, vědecké sféry a měst. Každý z těchto zástupců si zvolí jednoho partnera ze své společnosti nebo organizace, který mu pomáhá při přípravě a zaměření jeho práce. Tito spolupracovníci tvoří podpůrnou strukturu s názvem „Sherpa Group“. Členem High Level Group je například primátor Bratislavy Milan Ftáčnik nebo generální ředitel telekomunikační společnosti Orange Stephane Richard. Druhou součástí SCC-EIP je otevřená, pestrá a početná platforma nazvaná Smart Cities Stakeholder Platform (SCSP – tedy Platforma pro zainteresované subjekty), jejímiž členy jsou stovky jednotlivců, měst a společností z celého světa. Její jádro je tvořeno šesti

Evropské inovační partnerství – inteligentní města a obce

různými pracovními skupinami, z nichž každá se věnuje určité problematice, např. energetické účinnosti, dopravě nebo financování. SCSP sbírá podněty vzešlé od svých členů a poskytuje tím jednak rady expertní skupině a jednak je zpětnou vazbou a platformou pro výměnu poznatků pro své vlastní členy.

Jakým způsobem platforma pracuje?

Základem práce jsou, jak již bylo zmíněno, návrhy na konkrétní inovace, předložené High Level Group a SCSP. V rámci SCC-EIP existují dva typy těchto projektů. Prvním jsou tzv. „*Lighthouse Projects*“ (tedy cosi jako „majákové projekty“), které představují nosné projekty velkého rozsahu, vycházející z politických doporučení obsažených ve Strategickém implementačním plánu (SIP). Majákové projekty

jsou financovány mnoha různými způsoby, například prostřednictvím strukturálních fondů nebo finančních nástrojů pro výzkum zvaný „Horizon 2020“ (instrument pro nové finanční období 2014–2020).

Druhým typem jsou všechny ostatní projekty a aktivity. Ty reprezentují menší projekty, které jsou produktem vzájemné zpětné vazby členů SCC-EIP a jsou financovány nejrozličnějšími zdroji, jako jsou soukromé, místní nebo regionální fondy. Jednotlivé projekty tedy slouží jak městům, společnostem či iniciativám, tak i orgánům Evropské unie, která je využívá při tvorbě návrhů vztahujících se k dotyčné oblasti.

Jaké typy projektů mohou být financovány?

Obecně se zpravidla jedná o projekty, umož-

ňující testovat původně v laboratořích vyvinuté nové technologie v reálném prostředí měst. Mezi podporované projekty tak patří např. „inteligentní budovy“ (při jejichž provozu lze např. integrovat a řídit obnovitelné zdroje energií, zajišťovat moderní vytápění na bázi využití biomasy, solární energie, chlazení apod.) až po konstrukci budov s „nulovou“ spotřebou energie. Dále se jedná o projekty služeb „inteligentní nabídky a poptávky“ – podporovány mohou být např. projekty sběru a poskytování dat o spotřebě, využití inteligentních měřičů atp. Mezi podporované dopravní projekty mohou patřit projekty městské mobility včetně zaměření na elektřinou poháněná vozidla, využití informačních a komunikačních technologií k řízení toku energií v dopravě apod.